

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для студентів III курсу ОР «БАКАЛАВР»

«Живопис»

ОНП 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»,

«Монументальний живопис»

1-2 семестр, 2020-2021 н. р.

ВИКЛАДАЧ: Перегінець Василь Іванович

Старший викладач Тел.: 097 248 60 50

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

кількість кредитів ECTS	4
вид заняття	загальна кількість годин
практичні заняття	124 год
самостійна робота студента	62

КОНСУЛЬТАЦІЇ

В межах навчального курсу «ЖИВОПИС» заняття проводяться один раз на тиждень. Консультації пов'язані із завданнями проводяться під час занять. У разі необхідності індивідуальних чи додаткових консультацій ми зустрічаємося за попередньою домовленістю. У разі переходу навчального закладу на дистанційну форму навчання, дистанційні зустрічі також можливі за попередньою домовленістю в програмі ZOOM, VIBER або Skype.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Впродовж проходження навчального курсу «Живопис» Ви вивчаєте принципи побудови, аналіз конструктивних особливостей людської фігури та можливості передачі об'єму на ній засобами живопису, за допомогою різноманітних живописних матеріалів та технологій. Параметри курсу, послідовність і специфіка викладання передбачають можливість формування індивідуальних навиків та умінь при виконанні живопису. Під час вивчення курсу Ви можете обрати поглиблене вивчення технічних особливостей ведення та виконання живопису. Якісне засвоєння матеріалу та активна самостійна робота сприятимуть розширенню Вашої професійної майстерності.

МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є формування професійних знань, умінь і навичок, необхідних для зображення фігури людини, втілення творчого задуму засобами живопису, вивчення методів, системи роботи та основних живописних технік. Навчальний процес побудований за принципом від простого до складного. Теми завдань впорядковані таким чином, що кожне наступне поступово ускладнюється, відкриваючи для студентів нові горизонти пластично – аналітичного та професійно – творчого пізнання.

Цілі курсу — навчити студента виявляти характерні особливості фігури, робити анатомічно конструктивний аналіз деталей людського тіла, засобами кольору передавати об'єм та форму тіла, творчо переосмислювати натуру, формувати індивідуальний почерк та стиль у виконанні академічних завдань, стимулювати студентів до творчої праці.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами вивчення цього курсу ви повинні:

- Знати основні етапи побудови людської фігури;
- Знати конструктивні особливості деталей людського тіла;
- Уміти за допомогою кольору та тону передавати об'єм та форму фігури людини;
- Усвідомлювати свою роль та можливості у сучасному мистецькому середовищі;

- Фахово оцінювати з позицій світового досвіду явища, які існують у сучасному українському мистецтві.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійно діяльності.
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
3. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних об'єктів.
4. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів монументального мистецтва.
5. Здатність застосовувати навички рисункової графіки у професійній діяльності.
6. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.
7. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах .
8. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів монументального живопису.
9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису .
10. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності

ФОРМАТ КУРСУ

Формат викладання дисципліни «Рисунок» передбачає практичні заняття, в аудиторії, а також самостійну роботу.

Самостійна робота скерована на те, щоб Ви могли поглибити свої уміння з тем освоєних на заняттях.

Якщо з певних причин стануть неможливими зустрічі в аудиторії, ми займатимемось з Вами дистанційно. І очні, і дистанційні заняття відбуватимуться за розкладом.

КОНСУЛЬТАЦІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У разі дистанційного навчання вам потрібно щотижня завантажувати виконані завдання у чат в VIBER, Telegram, щоби ваш викладач міг їх побачити і висловити свої зауваження, і поставити оцінку.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН КУРСУ

Заняття з живопису проходять щотижня по чотири години згідно з розкладом.

Перший семестр

МОДУЛЬ V

Живопис пів фігури людини

Тиж день	Тема	Завдання	Самостійна робота
	Живопис гіпсової оголеної півфігури (монохромне вирішення, гризайль).		
1	Вступна бесіда, виконання зарисовки.	Виконати замальовку з натури на форматі А4	Опрацювати бібліографічний матеріал
2	Компонування торса в заданому форматі. Знаходження пропорцій та	Правильно за компонувати об'єкт у заданому	Замальовки з натури

	напрямів загальних мас і об'ємів у просторі.	форматі	
3	Підмальовок	Виконати підкладку під основні кольори	Замальовки з натури
4	Прокладка основних кольорових відношень	Організувати загальний колорит композиції	Замальовки з натури
5	Прописування деталей та моделювання форми кольором	Розібрати модель на площини, за допомогою кольору та світлотіні виявити об'єм	Замальовки з натури
6	Узагальнення, досягнення цілісності зображення та викінчення живопису.	Узагальнити основні тональні та колористичні співвідношення постановки	Аналіз взірців рисунків відомих рисувальників
	Змістовий модуль 2. Живопис одягненої півфігури натурника, натурниці		
7	Аналіз постановки, виконання етюдів та зарисовки.	Виконати кілька замальовок з натури	Опрацювати бібліографічний матеріал
8	. Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій головних форм та об'ємів.	Закомпонувати пів фігуру моделі у форматі А1	Замальовки з натури
9,10	Підмальовок.	Проаналізувати конструктивні особливості основних вузлів оголеної моделі	Замальовки з натури
11,1 2	Передача характерних особливостей даної моделі. Опрацювання деталей постановки кольором, підпорядкування їх великій формі.	Виявити характерні особливості моделі	Замальовки з натури
13,1 4	Передача характеру освітлення, виявлення просторових якостей постановки.	За допомогою світлотіні та кольору передати об'єм	Замальовки з натури

		півфігури	
15	Підпорядкування деталей узагальненій формі. Завершення завдання.	Узагальнити основні тональні та колористичні співвідношення постановки	Аналіз взірців рисунків відомих рисувальників

Другий семестр

МОДУЛЬ VI

Живопис фігури людини

Тиж день	Тема	Завдання	Самостійна робота
	Змістовий модуль 1. Живопис гіпсової фігури (монохромне вирішення, гризайль).		
1	Вступна бесіда, виконання зарисовки. Аналіз постановки. Виконання етюду. Виявлення характеру даної постановки.	Виконати замальовку з натури на форматі А4	Опрацювати бібліографічний матеріал
2	Побудова і компонування у форматі. Конструктивний аналіз основних форм фігури. Передача пропорцій даної моделі.	Правильно закомпонувати об'єкт у заданому форматі	Замальовки з натури
3	Підмальовок	Виконати підкладку під основні кольори	Замальовки з натури
4,5	Моделювання форми фігури людини. Передача об'єму людського тіла засобами живопису.	Організувати загальний колорит композиції	Замальовки з натури
6,7	Прописування деталей. Світлотіньове нюансування. Дотримання колористичної і пластичної єдності, цілісності постановки.	Розібрати модель на площини, за допомогою кольору та світлотіні виявити об'єм	Замальовки з натури
8	Узагальнення. Гармонізація живописного середовища і фігури.	Узагальнити основні тональні та колористичні співвідношення	Аналіз взірців рисунків відомих рисувальників

		постановки	
	Змістовий модуль 2. Живопис оголеної фігури натурника, натурниці в теплій кольоровій гамі.		
9	Аналіз постановки. Виконання етюду. Виявлення характеру даної постановки.	Виконати кілька замальовок з натури	Опрацювати бібліографічний матеріал
10	Побудова і компоновання у форматі. Конструктивний аналіз основних форм фігури. Передача пропорцій даної моделі.	Закомпонувати фігуру моделі у форматі А1	Замальовки з натури
11, 12	Підмальовок. Розміщення основних тонально-колірних мас згідно ескізу. Розподіл світла, тіні	Задати основний колорит постановки	Замальовки з натури
13, 14	Моделювання форми фігури людини. Прописування деталей. Світлотіньове нюансування.	Виявити характерні особливості моделі	Замальовки з натури
15	Опрацювання температурно-колірних співвідношень. Дотримання колористичної і пластичної єдності, цілісності постановки.	За допомогою світлотіні та кольору передати об'єм півфігури	Замальовки з натури
16	Узагальнення. Гармонізація живописного середовища і фігури.	Узагальнити основні тональні та колористичні співвідношення постановки	Аналіз взірців рисунків відомих рисувальників

ПОЛІТИКА КУРСУ

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу, студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.

2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.
5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.
7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік завдань для проведення підсумкової оцінки знань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.
9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.

10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.
11. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
12. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою тільки в освітніх цілях. Наприклад, якщо вам потрібно уточнити необхідну дисципліні інформацію в інтернеті. Під час практичних занять ви можете відповідати на телефонні дзвінки, але за межами аудиторії. Проте такі телефонні розмови не можуть бути довготривалими. Якщо ви присутні на занятті, але весь час проводите в телефоні, я розцінюю таку поведінку як вашу відсутність.
13. Якщо ви заздалегідь знаєте, що ви повинні пропустити заняття з поважних причин, будь ласка, сплануйте ці пропуски відповідно. Часткове відвідування заняття (пізній прихід, ранній відхід, тривалі перерви) дорівнює 1/2 відсутності. За кожну відсутність яка перевищує дозволений ліміт, ваш підсумковий бал буде знижено.
14. Якщо протягом семестру ваша відсутність перевищила присутність ваша атестація буде під загрозою. Ви можете виконати всі завдання однак провалити курс через прогули.
15. Виправданими поза встановленим лімітом можуть визнаватись пропуски занять через хворобу, юридичні зобов'язання, події, пов'язані з діяльністю вашої кафедри, а також КППДМ ЛНАМ, релігійні мотиви.

ЕКЗАМЕНИ, ЗАЛІКИ, ПЕРЕГЛЯДИ

Вчасне виконання завдань є критично важливими. Обов'язком студента є реалістичне планування свого часу на виконання передбачених цим силабусом завдань. Допуск до повторного перегляду здійснюється згідно положення «Про порядок ліквідації академічних заборгованостей» . Винятком з цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені вище в розділі про відвідування.

ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «Живопис», є сумою балів за виконання змістових модулів та самостійну, творчу роботу. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 70 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру, 20 балів за самостійну роботу, 10 балів-екзамен.

Поточний контроль знань				Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1				залік	кзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	самостійна робота			10	100
T1	T1	T1	T2			
35	35	10	10			
Модуль 2					10	100
T1	T1	T1	T2			
35	35	10	10			

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОЦІНОК:

90-100 відмінно

74-89 добре

60-73 задовільно

35-59 незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Начерки	Уміння узагальненого зображення предметного світу, що виконується у короткий, іноді миттєвий, надзвичайно обмежений проміжок часу. Уміння швидкого фіксування зорового сприйняття і вражень засобами поліхромії.
Компонування	Уміння розміщення зображення з врахуванням його розміру і місця у даному форматі, положення форм в просторі, відображення співвідношення ритму, рівноваги мас, а також кількості незаповненого простору. Здатність визначати пропорції та характер форми.
Живопис фігури	Уміння будувати рисунок з урахуванням конструктивно-анатомічної побудова фігури людини. Уміння виконувати підмальовок фігури, прокладка основних кольорових плям. Уміння передавати схожість моделі, підкреслення характерних особливостей натури. Здатність виявляти живописність відношень провідних кольорів натури на базі колірно-рефлексного взаємозв'язку. Здатність передачі просторовості, тривимірності моделі, матеріальності, фактури поверхні. Уміння підпорядкування деталей окремих частин цілому. Володіння технічними та технологічними можливостями поліхромії;
Самостійна робота	Уміння використання прийомів та способів застосування живопису та живопису за уявою, стилізації і інтерпретації в якості самостійної роботи задля набуття навичок креативного, асоціативного мислення та розвитку творчого потенціалу дизайнера.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	<ul style="list-style-type: none"> - грамотне компонування зображення на форматі; - оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - цілісність виконаної композиції; - гармонійне співвідношення кольору; - досконале володіння живописними навиками; - вдале художньо-образне вирішення; - завершеність виконаної роботи; - акуратне виконання роботи.
Добре	74-89	BC	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - гармонійне співвідношення кольору; - досконале володіння живописними навиками; - завершеність виконаної роботи; - недостатня акуратність виконання роботи;
Задовільно	60-73	D	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - непропорційність зображення; - гармонійне співвідношення кольору; - недосконале володіння живописними навиками; - завершеність виконаної роботи; - недостатня акуратність виконання роботи;
Незадовільно	35-59	FX	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - недостатня оригінальність композиції; - непропорційність зображення; - негармонійне співвідношення кольору; - недостатнє володіння живописними

			навиками; - незавершеність виконання роботи; - неакуратне виконання роботи;
Незадовільно	0-34	F	- невдале компонування зображення на форматі; - недостатня оригінальність композиції; - непропорційність зображення; - негармонійне співвідношення кольору; - недостатнє володіння живописними навиками; - незавершеність виконання роботи; - неакуратне виконання роботи;

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- 1) Дюваль М. Анатомия для художников. – М.: Изобразительное искусство, 1936 . Зернова Е.С. Будущему художнику об искусстве живописи: Заметки преподавателя. – М.: Советский художник, 1952.
- 2) Фехнер О.В. Голандський живописХУІІ ст. – К: Мистецтво, 1972 .
- 3) Ковальов Ф.В. Золотое сечение в живописи: Учебное пособие. – К.: Вища школа, 1989.
- 4) Иогансон Б.В. За мастерство в живописи. – М.: Академия художеств СССР, 1952 .
- 5) Гараш К. Итальянские портреты эпохи Ренессанса. – Будапешт: Корвина, 1983 .
- 6) Раннев В.Р. Интерьер: Ученик. – М.: Высшая школа, 1987.
- 7) Фальк унд Виссен . Баммес Г. Изображение фигуры человека: Пособие для художников. – Берлин, 1984.
- 8) Алексеев С.С. О колорите. – М.: Изобразительное искусство, 1974.
- 9) Алексеев С.С. О цвете и красках. – М.: Искусство, 1964.
- 10) Кантор А.М. Предмет и среда в живописи. – М.: Советский художник, 1981.
- 11) Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия и изображение человека на ее основах: Учебное пособие. – М: Изобразительное искусство, 1985.

12) Шорохов Е.В. Композиция: Учебник для студентов. – М.: Просвещение, 1986.

13) Волков Н.Н. Композиция в живописи: 1 кн. Таблицы 2 кн. – М.: Искусство, 1977.

Базова література:

1) Леонтовський А. Техніка олійного живопису. – К.: Державне видавництво УРРС, 1959.

2) Українське народне мистецтво: Живопис. – К.: Мистецтво, 1985.

3) Волков Н.Н. Цвет в живописи. – М.: Искусство, 1985.

4) Бееда Г.В. Цветовые отношения и колорит: Введение в теорию живописи. — Красноярск: Книжное издательство, 1967.

5) Степанов Н.Н. Цвет в интерьере: Учебное пособие. – К: Высшая школа, 1985.

6) Геллерк. Французская живопись XIX века. Будапешт: Корвина, 1988.

7) Каметина. Французская пейзажная живопись 1870-1970. – Л.: Искусство 1972.

Допоміжна література:

1) Барчет И. Человек и драпировка – Будапешт, 1958.